

III. Hospodaření rozpočtů územních samosprávných celků za 1. pololetí 2007

V roce 2007 dochází ve finančním hospodaření územních samosprávných celků k několika významným změnám z hlediska objemu a struktury poskytovaných dotací. Změny vyplývají především z nově přijatých zákonů v sociální oblasti (zejména zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi), dále pak z novel právních předpisů, které nabyly účinnosti během roku 2006, avšak plněji se do hospodaření územních samosprávných celků promítají až v tomto roce (změna zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a změna zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí).

V návaznosti na zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, již nejsou v tomto roce rozpočtovány dotační tituly týkající se financování sociálních služeb, které byly dosud poskytovány z kapitoly Všeobecná pokladní správa státního rozpočtu v rámci finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům krajů, obcí a hl. m. Prahy (konkrétně se jedná o dotaci na sociální služby pro kraje, vůči obcím a hl. m. Praze jde o dotaci na domovy důchodců, dotaci na ústavy sociální péče a dotaci na výkon zřizovatelských funkcí v oblasti služeb). Výše uvedené dotační tituly jsou nahrazeny novým dotačním systémem, který je realizován v rámci kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí.

V souvislosti s nabytím účinnosti zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu a zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi byl systém dávek sociální péče podmíněných sociální potřebností nahrazen novým systémem dávek pomoci v hmotné nouzi. Od roku 2007 jsou jak nové dávky pomoci v hmotné nouzi, tak stávající dávky pro zdravotně postižené uvolňovány z kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí.

V souvislosti se změnami vyplývajících z novely zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, které znamenají, že náklady vzniklé v souvislosti s výkonem sociálně právní ochrany dětí nese stát, je od roku 2007 v kapitole Všeobecná pokladní správa v rámci specifického ukazatele „Další prostředky pro územní samosprávné celky“ vytvořen nový dotační titul „Dotace na činnosti vykonávané obcemi s rozšířenou působností v oblasti sociálně právní ochrany dětí.“

Rozpočty územních samosprávných celků byly pro rok 2007, obdobně jako v předcházejícím roce, koncipovány jako rozpočty schodkové (kraje schodek 2,0 mld. Kč, obce schodek 4,7 mld. Kč). Na základě změny predikce daňových příjmů je očekáván koncem roku schodek u krajů 1,0 mld. Kč a u obcí 2,9 mld. Kč. V souladu se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů, musí být schodek uhrazen buď finančními prostředky z minulých let nebo smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo výnosem z prodeje vlastních dluhopisů. Rozhodnutí o tom, který z těchto zdrojů bude použit, je v pravomoci zastupitelstev krajů a obcí.

V roce 2007 vstupuje do svého plného fungování další článek soustavy územních rozpočtů - Regionální rady regionů soudržnosti, které vznikly k 1.7.2006 v návaznosti na novelu zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Regionální rady plní úkoly řídicích orgánů regionálních operačních programů a jejich prostřednictvím jsou čerpány finanční prostředky poskytované orgány Evropských společenství na regionální rozvoj. Finanční prostředky z Evropských společenství regionálním radám poskytuje Ministerstvo pro místní rozvoj.

1. Celkové výsledky hospodaření krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí a Regionálních rad regionů soudržnosti

Mezi rozpočty územních samosprávných celků se řadí rozpočty krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí (dále jen DSO) a rozpočty regionálních rad regionů soudržnosti (dále jen regionální rady).

Kraje, obce a DSO získaly v průběhu 1. pololetí tohoto roku do svých rozpočtů 181,9 mld. Kč, což představuje plnění rozpočtu ve výši 48,7 % a nárůst příjmů oproti 1. pololetí minulého roku o 8,4 mld. Kč. Obce a DSO se na celkových příjmech územně samosprávných celků podílely 67,1 %.

Regionální rady získaly do svých rozpočtů 0,9 mld. Kč, což představuje necelou třetinu (29,8 %) předpokládaných ročních příjmů.

V souhrnu získaly rozpočty územních samosprávných celků, DSO a regionálních rad **182,6 mld. Kč.**

Příjmy a výdaje krajů, obcí, DSO a regionálních rad v 1. pololetí roku 2007

Tabulka č. 1

(v mil. Kč)

Ukazatel	Rozpočet 2007 po všech změnách	ÚSC, DSO a RRRS celkem skuteč. k 30.6.2007	% plnění	ÚSC a DSO skuteč. k 30.6.2007	Kraje skuteč. k 30.6.2007	Obce a DSO skuteč. k 30.6.2007	RRRS skuteč. k 30.6.2007
I. Daňové příjmy	184 700,0	93 592,6	50,7	93 592,6	22 013,5	71 579,1	
z toho :							
Daně z příjmů fyzických osob	48 500,0	22 956,6	47,3	22 956,6	5 978,1	16 978,5	
z toho :							
ze závislé činnosti a funkčních požitků	37 600,0	18 098,5	48,1	18 098,5	5 070,8	13 027,7	
ze samostatné výdělečné činnosti	8 800,0	3 728,8	42,4	3 728,8	574,2	3 154,6	
z kapitálových výnosů	2 100,0	1 126,0	53,6	1 126,0	333,1	792,9	
Daně z příjmů právnických osob	51 200,0	26 736,4	52,2	26 736,4	6 153,2	20 583,2	
z toho :							
daň z příjmů právnických osob	45 000,0	20 959,9	46,6	20 959,9	6 153,1	14 806,8	
daň z příjmů právnických osob za obce	5 800,0	5 776,0	99,6	5 776,0		5 776,0	
daň z příjmů právnických osob za kraje	400,0						
Daň z přidané hodnoty	68 500,0	33 467,5	48,9	33 467,5	9 861,7	23 605,8	
Daně a poplatky z vybr. činností a služeb	11 100,0	7 864,0	70,8	7 864,0	20,5	7 843,5	
Daň z nemovitostí	5 400,0	2 564,3	47,5	2 564,3		2 564,3	
Ostatní daňové příjmy		1,9		1,9		1,9	
II. Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	26 000,0	13 076,0	50,3	13 080,9	1 788,2	11 926,2	1,5
III. Kapitálové příjmy	14 700,0	5 412,2	36,8	5 412,2	289,0	5 123,2	
Vlastní příjmy (po konsolidaci)	225 400,0	112 080,8	49,7	112 085,7	24 090,7	88 628,5	1,5
IV. Přijaté transfery (po konsolidaci)	150 961,2	70 504,0	46,7	69 802,4	39 088,7	33 377,5	856,9
Příjmy celkem po opravě (po konsolidaci)	376 361,2	182 579,5	48,5	181 882,7	63 179,4	122 006,2	858,3
<hr/>							
I. Běžné výdaje (po konsolidaci)	284 129,5	135 379,7	47,6	135 451,7	54 332,2	83 390,7	70,3
II. Kapitálové výdaje (po konsolidaci)	98 930,2	29 062,6	29,4	29 082,9	4 498,9	25 526,2	9,6
Výdaje celkem (po konsolidaci)	383 059,7	164 442,3	42,9	164 534,6	58 831,1	108 916,9	79,9
Saldo příjmů a výdajů (po konsolidaci)	-6 698,5	18 137,2		17 348,1	4 348,3	13 089,3	778,4

Poznámka:

Z důvodu konsolidace, jejímž smyslem je očistit údaje o rozpočtu nebo skutečnosti peněžních operací o interní přesuny peněžních prostředků uvnitř jednotky nebo mezi jednotkami na úrovni sumářů, za které se operace sledují, je součet na úrovni republiky odlišný od součtu jednotlivých úrovní, tj. obcí a DSO, krajů a regionálních rad.

Příjmové, výdajové a finanční operace, které jsou předmětem konsolidace spolu s uvedením úrovně, na které se konsolidace provádí, stanovuje vyhláška č. 22/2007 Sb., ze dne 1. února 2007, kterou se mění vyhláška Ministerstva financí č. 16/2001 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů a rozpočtů územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů.

Financování krajů je zajišťováno především transfery ze státního rozpočtu a státních fondů, které tvoří 61,4 % celkových příjmů, daňové příjmy se na financování krajů podílejí zhruba jednou třetinou (34,8 %). Naproti tomu hlavním zdrojem financování rozpočtů obcí jsou daňové příjmy, které tvoří 58,7 % celkových příjmů, transfery ze státního rozpočtu, státních fondů a z rozpočtů krajů činí 23,0 % jejich příjmů.

Celkové výdaje územních samosprávných celků, DSO a regionálních rad byly čerpány ve výši **164,4 mld. Kč**, tj. plnění rozpočtu ve výši 42,9 % (výdaje byly o 2,1 mld Kč vyšší nežli v 1. pololetí 2006). Obce se na celkových výdajích podílejí 66,2 %.

Územně samosprávné celky, DSO a regionální rady tak v prvním pololetí 2007 ukončily své hospodaření s převahou příjmů nad výdaji v celkové výši **18,1 mld. Kč**; kraje vykazují přebytek 4,3 mld. Kč, obce 13,1 mld. Kč a regionální rady 0,8 mld. Kč.

Stav na bankovních účtech krajů činil ke konci sledovaného období 13,0 mld. Kč, stav na bankovních účtech obcí dosáhl 65,3 mld. Kč a regionální rady vykazovaly na bankovních účtech 0,8 mld. Kč. Vývoj v 1. pololetí znamená pokračování tendence postupného nárůstu finančních prostředků na bankovních účtech krajů i obcí a DSO.

Celkový stav finančních prostředků na bankovních účtech

Tabulka č. 2

	(v mld. Kč)					
	k 30. červnu 2002	k 30. červnu 2003	k 30. červnu 2004	k 30. červnu 2005	k 30. červnu 2006	k 30. červnu 2007
kraje	2,1	5,4	6,1	5,3	10,1	13,0
obce a DSO	33,2	41,3	46,8	48,4	60,4	65,3

Hodnocení plnění příjmů a výdajů krajů a obcí za 1. pololetí 2007 je provedeno samostatně k rozpočtu po změnách (dále jen k rozpočtu).

2. Příjmy a výdaje krajů

Celkové příjmy krajů ke konci 1. pololetí 2007 dosáhly 63,2 mld. Kč, což představuje plnění rozpočtu 47,5 %, ve srovnání se stejným obdobím minulého roku jde o nárůst pouze o 1,0 mld. Kč.

Vlastní příjmy krajů dosáhly 24,1 mld. Kč a tvořily 38,1 % celkových příjmů, ve srovnání s pololetím předchozího roku vzrostly o 2,8 mld. Kč. Naproti tomu objem přijatých transferů ze státního rozpočtu a ze státních fondů poklesl ve srovnání se stejným obdobím minulého roku o 1,5 mld. Kč, což znamená snížení účasti prostředků státního rozpočtu a státních fondů na financování krajů oproti srovnatelnému období roku 2006 o 3,3 procentního bodu. V 1. pololetí tvořily transfery ze státního rozpočtu a ze státních fondů 61,4 % celkových příjmů krajů, ve srovnatelném období předchozího roku činil tento podíl 64,7 %.

Příjmy krajů v 1. pololetí 2007

Tabulka č. 3

(v mil. Kč)

Ukazatel	Skutečnost k 30.6.2006	Rozpočet 2007		Skutečnost k 30.6.2007	% plnění	Index 07/06
		schválený	po změnách			
1	2	3	4	5	6	7
I. Daňové příjmy	19 878,6	45 600,0	45 600,0	22 013,5	48,3	110,7
z toho :						
Daně z příjmů fyzických osob	5 426,3	12 000,0	12 000,0	5 978,1	49,8	110,2
Daně z příjmů právnických osob	5 051,0	13 600,0	13 600,0	6 153,2	45,2	121,8
Daň z přidané hodnoty	9 388,0	20 000,0	20 000,0	9 861,7	49,3	105,0
II. Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	1 312,5	3 000,0	3 000,0	1 788,2	59,6	136,2
III. Kapitálové příjmy	108,9	400,0	400,0	289,0	72,3	265,4
Vlastní příjmy (po konsolidaci)	21 300,0	49 000,0	49 000,0	24 090,7	49,2	113,1
IV. Přijaté transfery (po konsolidaci)	40 905,1	79 689,7	84 109,0	39 088,7	46,5	95,6
Příjmy celkem po opravě (po konsolidaci)	62 205,1	128 689,7	133 109,0	63 179,4	47,5	101,6

Daňové příjmy krajů dosáhly ke konci pololetí 22,0 mld. Kč, tj. plnění rozpočtu 48,3 %. Proti srovnatelnému období minulého roku jsou daňové příjmy vyšší o 2,1 mld. Kč. Podíl daňových příjmů na vlastních příjmech krajů činil 91,4 %, oproti pololetí minulého roku došlo ke snížení o 1,9 procentního bodu v souvislosti se zvýšením podílu nedaňových příjmů.

Výnos daně z příjmů fyzických osob celkem dosáhl ke konci sledovaného období 6,0 mld. Kč, což představuje plnění rozpočtu 49,8 %. Ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku se objem daní z příjmů fyzických osob zvýšil o 0,6 mld. Kč. Téměř celý nárůst se projevil u daně ze závislé činnosti a funkčních požitků, nepatrně vzrostl výnos u daně z kapitálových výnosů. Naproti tomu u daní z příjmů ze samostatné výdělečné činnosti v důsledku společného zdanění manželů došlo ke snížení objemu oproti srovnatelnému období roku 2006.

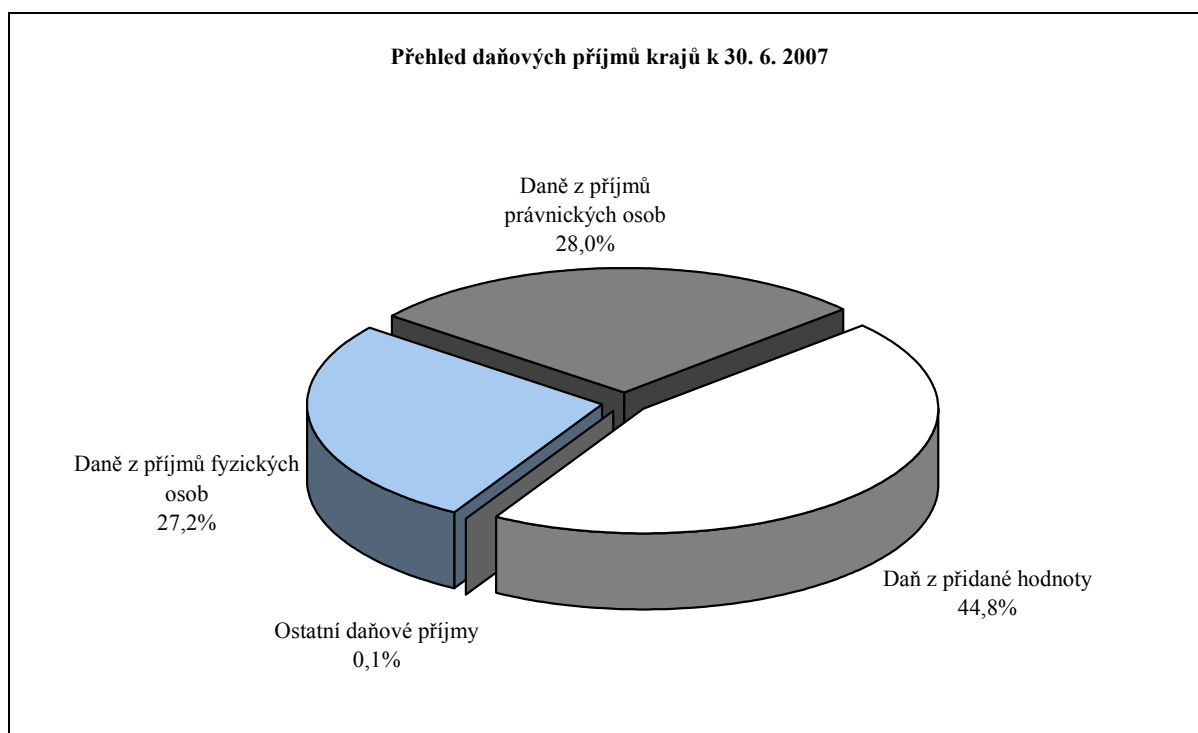
Daň z příjmů právnických osob byla zaúčtována u krajů ve výši 6,2 mld Kč (plnění rozpočtu na 45,2 %) a v absolutním vyjádření byl výnos této daně vyšší o 1,1 mld. Kč oproti pololetí 2006.

Daň z přidané hodnoty jako objemově nejvýznamnější součást daňových příjmů krajů dosáhla 9,9 mld. Kč, to znamená plnění rozpočtu na 49,3 % a nárůst oproti srovnatelnému období minulého roku o 0,5 mld. Kč.

Vlastní příjmy krajů jsou dále tvořeny nedaňovými příjmy, které dosáhly 1,8 mld. Kč. Ve srovnání se stejným obdobím minulého roku se jedná o poměrně vysoký nárůst ve výši 0,5 mld. Kč, což znamená plnění rozpočtu 59,6 %. Růst zaznamenaly všechny položky, nejvýznamnější z nich však byl nárůst v položkách příjmy z pronájmu majetku, příjmy z úroků a příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy.

Rovněž kapitálové příjmy krajů, které dosáhly 0,3 mld. Kč, zaznamenaly růst a vysoký podíl plnění rozpočtu na 72,3 %. Rozhodující část kapitálových příjmů tvoří příjmy z prodeje dlouhodobého majetku.

Graf č.1

Přestože se podíl transferů ze státního rozpočtu a ze státních fondů na celkových příjmech krajů v souvislosti s růstem vlastních příjmů postupně snižuje, představují **dotace ze státního rozpočtu** nadále hlavní zdroj příjmů krajů.

Dotace ze státního rozpočtu určené krajům tvoří dotace obsažené ve finančním vztahu státního rozpočtu k rozpočtům krajů zahrnuté v kapitole Všeobecná pokladní správa, ostatní dotace v kapitole Všeobecná pokladní správa a dotace z ostatních kapitol státního rozpočtu a ze státních fondů.

Finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům krajů obsahují v roce 2007 pouze příspěvek na výkon státní správy. Ve státním rozpočtu na rok 2007 byl příspěvek na výkon státní správy stanoven ve výši 1,1 mld. Kč.

K 30. červnu přijaly kraje ze státního rozpočtu v rámci finančního vztahu příspěvky v celkové výši 0,5 mld. Kč, což představuje 48,3 % ročního rozpočtu.

Z kapitoly Všeobecná pokladní správa byly krajům dále poskytnuty další účelové prostředky. Jednalo se zejména o náhrady škody způsobené chráněnými živočichy, dotace na činnosti v oblasti zabránění vzniku, rozvoje a šíření TBC, prostředky na koordinátory romských poradců při krajských úřadech, prostředky na prevenci kriminality na místní úrovni, prostředky na doplňovací volby do zastupitelstev obcí a Senátu Parlamentu ČR, dále prostředky na protiradonová opatření a na likvidaci nepoužitých léčiv.

K 30. červnu přijaly kraje ze státního rozpočtu v rámci ostatních dotací poskytovaných z kapitoly Všeobecná pokladní správa prostředky v celkové výši 0,1 mld. Kč.

Kromě transferů z kapitoly VPS a OSFA byly z rozpočtů ostatních ústředních orgánů státní správy do rozpočtu krajů převedeny další finanční prostředky v souladu se schválenými programy na rok 2007. Prostřednictvím těchto transferů se realizují významné programy, které přispívají k rozvoji municipální infrastruktury. Kraje přijaly k 30. červnu z rozpočtů ústředních orgánů státní správy finanční prostředky v celkové výši 38,0 mld. Kč, což představuje nárůst o 1,0 mld. Kč oproti stejnému období předchozího roku. Na tomto nárůstu se zvýšenou měrou podílejí investiční transfery v rámci programů pomoci z Evropské unie zaměřené na podporu regionálního rozvoje.

Přehled o přijatých transferech a půjčkách krajskými úřady
z rozpočtů jednotlivých kapitol a ze státních fondů k 30.6.2007

Tabulka č. 4

(v mil. Kč)

Kapitola	Celkem	z toho:		
		Neinvestiční	Investiční	Půjčky
Úřad vlády ČR	5,1	5,1		
Ministerstvo obrany	2,2	2,2		
Ministerstvo práce a sociálních věcí	205,5	143,3	62,2	
Ministerstvo vnitra	2,0	2,0		
Ministerstvo životního prostředí	15,2	15,0	0,2	
Ministerstvo pro místní rozvoj	1 184,0	222,5	961,5	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	367,5		367,5	
Ministerstvo zemědělství	54,2	21,7	32,5	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	36 042,2	36 042,2		
Ministerstvo kultury	100,5	51,2	49,3	
Ministerstvo zdravotnictví	0,8	0,8		
Státní úřad pro jadernou bezpečnost	0,2	0,2		
Všeobecná pokladní správa	664,7	644,1	20,6	
Státní zemědělský intervenční fond	0,9	0,9		
Státní fond životního prostředí	2,0	2,0		
Státní fond dopravní infrastruktury	144,4		124,9	19,5
C e l k e m	38 791,4	37 153,2	1 618,7	19,5

Největší objem transferů ve výši 36,0 mld. Kč přijaly kraje z rozpočtu **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy**, kde téměř celou výši transferů pokrývaly neinvestiční výdaje směřující především do oblasti přímých nákladů škol (platy, výdaje na učební pomůcky a školní potřeby, výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků, služby apod.).

Kraje přijaly z kapitoly **Ministerstva pro místní rozvoj** transfery ve výši 1,2 mld. Kč. Finanční prostředky byly použity především na podporu regionálního rozvoje v rámci Společných regionálních operačních programů a programu INTERREG III A. Další prostředky byly uvolněny na podporu výstavby podporovaných bytů a obnovu krajského a obecního majetku postiženého povodní 2006.

Z kapitoly **Ministerstva práce a sociálních věcí** získaly kraje finanční prostředky ve výši 0,2 mld. Kč jednak především na aktivní politiku zaměstnanosti, na neinvestiční nedávkové transfery poskytované podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a transfery na státní příspěvek zřizovatelům zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

Další neinvestiční prostředky byly použity v rámci operačního programu lidských zdrojů, který je zaměřen na snížení nezaměstnanosti a zlepšení struktury pracovních míst. V investiční oblasti byly realizovány stavební úpravy zařízení sociální péče včetně domovů důchodců v působnosti krajských úřadů.

Ministerstvo průmyslu a obchodu uvolnilo ve sledovaném období investiční transfery, které kraje přijaly v celkovém objemu 0,4 mld. Kč. Uvedené finanční prostředky směřovaly na podporu pořízení nemovitostí pro podnikání, vědu a výzkum.

Z rozpočtu kapitoly **Ministerstva kultury** přijaly kraje 0,1 mld. Kč na regeneraci městských památkových rezervací, na opravy a rekonstrukce vybraných kulturních zařízení, na zajištění veřejných informačních služeb knihoven, na podporu profesionálních divadel a symfonických orchestrů apod.

Na financování dopravní infrastruktury obdržely kraje do svých rozpočtů ze **Státního fondu dopravní infrastruktury** transfery a půjčky v celkovém objemu 0,1 mld. Kč. Především se jednalo o investiční prostředky na výstavbu a obnovu silniční sítě.

Celkové výdaje krajů dosáhly ke konci prvního pololetí 58,8 mld. Kč, to představuje plnění rozpočtu 43,6 %. Rozhodující část výdajů krajů představují neinvestiční výdaje, které ve sledovaném období činily 54,3 mld. Kč, tj. 92,4 % celkových výdajů.

Objem neinvestičních výdajů se ve srovnání se stejným obdobím minulého roku nepatrně snížil o 0,4 mld. Kč. Z hlediska struktury výdajů došlo ke snížení pouze u jedné, avšak objemově nejvýznamnější položky „neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím“ (jedná se o transfery příspěvkovým organizacím především v odvětvích školství, zdravotnictví a sociální péče). Objem výdajů v této položce dosáhl 23,2 mld. Kč, tj. o 1,9 mld. Kč méně ve srovnání s pololetím předchozího roku; snížení výdajů souvisí s novou právní úpravou poskytování sociálních služeb (zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách) a částečně i se změnami právní formy některých organizací (např. převod na akciové společnosti).

Ve druhé objemově největší výdajové položce, kterou tvoří neinvestiční dotace neziskovým a podobným organizacím, se naopak objem výdajů mírně zvýšil, a to o 0,2 mld. Kč a dosáhl 21,3 mld. Kč. Tuto položku tvoří především neinvestiční transfery školským právníkům osobám zřízeným obecně prospěšnými společnostmi, transfery občanským sdružením, církvím a náboženským společnostem.

Výdaje krajů na dopravní územní obslužnost činily 4,2 mld. Kč a byly tak o 0,2 mld. Kč vyšší nežli ve srovnatelném období minulého roku. Výdaje na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci vzrostly o 7,2 % a dosáhly 0,8 mld. Kč.

Nárůst výdajů krajů (téměř o 20 %) byl zaznamenán i u položky nákup vody, paliv, energie a služeb a ostatní nákupy, v absolutním vyjádření to představuje zhruba 0,2 mld. Kč.

Kapitálové výdaje krajů činily ke konci prvního pololetí 4,5 mld. Kč, na celkových výdajích krajů se podílejí 7,6 %. Objem kapitálových výdajů zůstal zhruba na stejné úrovni jako v pololetí minulého roku, plnění ročního rozpočtu dosáhlo 23,7 %.

Téměř polovinu kapitálových výdajů krajů tvoří investiční nákupy a související výdaje, které zahrnují skutečné platby za pořízení dlouhodobého investičního majetku. Na investiční akce realizované formou investičních dotací příspěvkovým organizacím vynaložily kraje 1,2 mld. Kč, tj. přibližně stejný objem prostředků jako ve srovnatelném období minulého roku.

3. Příjmy a výdaje obcí a DSO

Celkové příjmy obcí a DSO (dále jen příjmy obcí) dosáhly ke konci prvního pololetí 122,0 mld. Kč, což představuje o 7,6 mld. Kč více proti srovnatelnému období předchozího roku a plnění rozpočtu ve výši 48,6 %. Růst příjmů je způsoben především zvýšením daňových příjmů (zejména daně z příjmů právnických osob) a vyšším čerpáním dotací z jednotlivých kapitol státního rozpočtu.

Základním zdrojem příjmů obcí jsou daňové příjmy, jejich podíl na celkových příjmech obcí dosáhl 58,7 % a byl tak o 2,1 procentního bodu vyšší nežli v pololetí minulého roku. Nedaňové příjmy se na celkových příjmech obcí podílejí 9,8 % a kapitálové příjmy 4,2 %. Vlastní příjmy obcí tvoří téměř tři čtvrtiny příjmů obcí.

Další objemově významnou součástí příjmů jsou přijaté transfery od veřejných rozpočtů a převody z vlastních fondů. Ke konci 1. pololetí jejich souhrnná výše dosáhla 33,4 mld. Kč, tj. 45,1 % ročního rozpočtu. Rozhodující podíl přitom představovaly transfery ze státního rozpočtu a státních fondů, které činily celkem 27,2 mld. Kč, tj. 22,3 % všech příjmů obcí, zbývající část tvořily dotace od krajů (0,8 mld. Kč) a převody z vlastních fondů obcí (5,3 mld. Kč).

Porovnání příjmů obcí a DSO za 1. pololetí 2006 a 2007

Tabulka č. 5

(v mil. Kč)

Ukazatel	Skutečnost k 30.6.2006	Rozpočet 2007		Skutečnost k 30.6.2007	% plnění	Index 07/06
		schválený	po změnách			
1	2	3	4	5	6	7
I. Daňové příjmy	64 795,0	139 100,0	139 100,0	71 579,1	51,5	110,5
z toho :						
Daně z příjmů fyzických osob	15 741,2	36 500,0	36 500,0	16 978,5	46,5	107,9
Daně z příjmů právnických osob	17 746,6	37 600,0	37 600,0	20 583,2	54,7	116,0
Daň z přidané hodnoty	22 455,0	48 500,0	48 500,0	23 605,8	48,7	105,1
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	7 025,8	11 100,0	11 100,0	7 843,5	70,7	111,6
Daň z nemovitostí	1 821,9	5 400,0	5 400,0	2 564,3	47,5	140,7
Ostatní daňové příjmy	4,0			1,9		47,5
II. Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	11 779,4	23 500,0	23 500,0	11 926,2	50,7	101,2
III. Kapitálové příjmy	6 715,0	14 300,0	14 300,0	5 123,2	35,8	76,3
Vlastní příjmy (po konsolidaci)	83 289,4	176 900,0	176 900,0	88 628,5	50,1	106,4
IV. Přijaté transfery (po konsolidaci)	31 143,8	71 247,1	74 058,3	33 377,5	45,1	107,2
Příjmy celkem po opravě (po konsolidaci)	114 433,1	248 147,1	250 958,3	122 006,2	48,6	106,6

Daňové příjmy obcí dosáhly ve sledovaném období 71,6 mld. Kč, což znamená plnění rozpočtu na 51,5 %. Oproti srovnatelnému období minulého roku se zvýšily o 6,8 mld. Kč.

Daň z příjmů fyzických osob celkem dosáhla 17,0 mld. Kč, což představuje 46,5 % celoročního rozpočtovaného objemu, ve srovnání se stejným obdobím minulého roku se zvýšila o 7,9 %.

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků činila 13,0 mld. Kč, tj. plnění předpokladů rozpočtu 48,1 %. Ve srovnání s pololetím minulého roku se výnos daně zvýšil o 1,4 mld. Kč.

Daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti dosáhla 3,1 mld. Kč, což představuje plnění předpokladů rozpočtu na 39,9 %. V absolutním vyjádření došlo v důsledku společného zdanění manželů k poklesu příjmů z této daně o 0,3 mld. Kč oproti pololetí minulého roku. Obdobný vývoj příjmů z této daně byl zaznamenán i v pololetí předcházejícího roku, kdy byl předpoklad rozpočtu plněn pouze z 28,8 % a v absolutním vyjádření byl výnos daně o 1,7 mld Kč nižší než v 1. pololetí roku 2005.

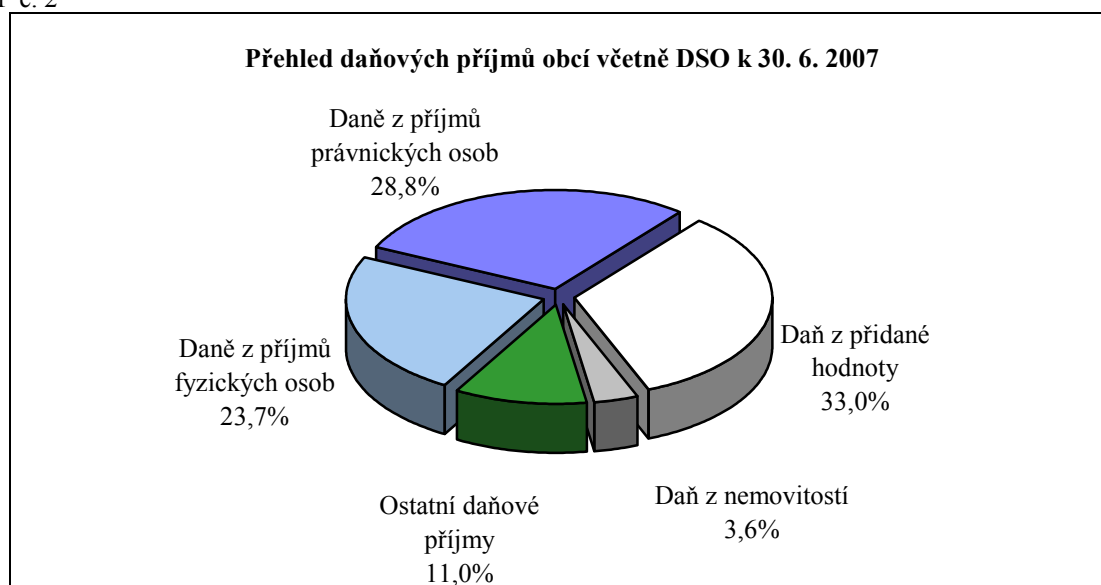
Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů zahrnuje daně z úroků, dividend a jiných kapitálových výnosů a daně z jiných příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby, nelze-li je oddělit od inkasa z kapitálových výnosů. Obce získaly příjmy z této daně ve výši 0,8 mld. Kč, což znamená nárůst oproti srovnatelnému období minulého roku o 13,8 %.

Daň z příjmů právnických osob dosáhla 20,6 mld. Kč, což představuje plnění celoročního rozpočtovaného objemu 54,7 %; ve srovnání s pololetím minulého roku se výnos daně zvýšil o 2,8 mld. Kč. Z toho daň z příjmů právnických osob činila 14,8 mld. Kč, v absolutním vyjádření činil nárůst příjmů z této daně 2,6 mld. Kč. Na příznivém vývoji inkasa daně se podílí především dynamický ekonomický růst, zvyšování produktivity práce a konkurenceschopnosti a pokračující pozitivní vliv vstupu do EU na příliv zahraničních investic.

Výnos daně z příjmů právnických osob za obce, kde poplatníkem je obec, dosáhl 5,8 mld. Kč a ve srovnání s pololetím předcházejícího roku mírně vzrostl. Jedná se o podnikatelské aktivity obcí, kdy obce jsou plátcí daně, daň neodvádějí, pouze ji promítají ve svém účetnictví. Čerpání těchto příjmů se vyvíjelo obdobně jako v předcházejícím roce, tzn. že již v průběhu 1. pololetí vstoupila do příjmů obcí téměř celá celoročně přepokládaná částka výnosu této daně.

Inkaso daně z přidané hodnoty, která je další sdílenou daní obcí a státního rozpočtu činilo u obcí 23,6 mld. Kč a bylo o 1,2 mld. Kč vyšší proti srovnatelnému období minulého roku. Daň z přidané hodnoty je stejně jako u krajů objemově nejvýznamnějším daňovým příjmem a podílí se téměř třetinou na celkových daňových příjmech obcí.

Graf č. 2

Do daňových příjmů jsou zahrnuty i **poplatky a odvody v oblasti životního prostředí**, které představují povinné platby za využívání životního prostředí, jako např. poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových, poplatky za znečišťování ovzduší, poplatky za uložení odpadu, odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, poplatky za odnětí pozemků plnění funkcí lesa, poplatek za likvidaci komunálního odpadu a registrační a evidenční poplatky za obaly. V souhrnu tyto poplatky dosáhly 3,7 mld. Kč, tj. o 0,3 mld. Kč více proti srovnatelnému období minulého roku.

Položka **místní poplatky z vybraných činností a služeb** zahrnuje především místní poplatky ukládané za účelem zdanění (často i regulace) určité aktivity či vyjadřující určité místní specifikum. Jedná se například o poplatky ze psů, za lázeňský a rekreační pobyt, za užívání veřejného prostranství, ze vstupného, z ubytovací kapacity, poplatek za povolení k vjezdu do vybraných míst, poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj a poplatek za zhodnocení stavebního pozemku. Celkový příjem obcí z těchto poplatků dosáhl 1,3 mld. Kč, tj. o 0,1 mld. Kč více nežli v pololetí předchozího roku.

V rámci položky **ostatní odvody z vybraných činností a služeb**, která zahrnuje odvody částí výtěžku z provozování loterií a jiných podobných her na veřejně prospěšné účely, získaly obce v souhrnu 0,8 mld. Kč, tj. o 0,2 mld. Kč více proti srovnatelnému období minulého roku.

Součástí daňových příjmů jsou **správní poplatky**, které zahrnují poplatky stanovené zákonem o správních poplatcích za správní úkony a správní řízení, jehož výsledkem jsou vydaná povolení, rozhodnutí apod. Příjmy obcí z těchto poplatků dosáhly 2,0 mld. Kč, což znamená nárůst oproti předcházejícímu srovnatelnému období o 0,3 mld. Kč.

Daň z nemovitostí byla v účetnictví obcí vykázána ve výši 2,6 mld. Kč, což představuje plnění předpokladů rozpočtu ve výši 47,5%.

Nedaňové příjmy obcí dosáhly ke konci června výše 11,9 mld. Kč, tj. 50,7 % rozpočtu. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2006 se zvýšily pouze o 0,1 mld. Kč.

Objemově nejvýznamnější položkou nedaňových příjmů jsou příjmy z pronájmu majetku. Ke konci pololetí dosáhly výše 4,3 mld. Kč a byly tak o 0,2 mld. Kč vyšší nežli v pololetí předchozího roku. Jedná se zejména o příjmy z nájemného samostatných pozemků, z nájemného budov a jejich částí a z pronájmu movitých věcí (např. stroje, zařízení, dopravní prostředky).

Příjmy z vlastní činnosti obcí zaznamenaly poměrně rychlý růst a dosáhly 3,0 mld. Kč; ve srovnání se stejným obdobím minulého roku se jedná o přírůstek 0,5 mld. Kč, tj. o 21 %. Tato položka zahrnuje příjmy spojené s poskytováním veřejných služeb, za které je inkasován určitý poplatek (například příjmy z příspěvků rodičů na částečnou úhradu neinvestičních nákladů při pobytu dětí v předškolních a školských zařízeních, příjmy za odvoz komunálních

odpadů zpoplatňovaných na základě smluvního vztahu s majiteli nemovitostí). Zahrnuje i příjmy inkasované za poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Položka zahrnuje i příjmy za úplatné využití komunikací a příjmy za vstup na cizí pozemky.

Na příjmech z úroků obce inkasovaly pouze 0,7 mld. Kč, ve srovnání s 1. pololetím 2006, kdy bylo inkasováno 1,6 mld. Kč, to znamená pokles téměř o 60 %. Vývoj této položky je spojen s kapitálovými příjmy, zejména finančními operacemi obcí na kapitálovém trhu.

Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy dosáhly ke konci prvního pololetí 1,5 mld. Kč a zůstaly tak na úrovni minulého období. Položka zahrnuje např. veškeré příjmy z prodeje neinvestičního majetku, přijaté neinvestiční dary, přijaté pojistné náhrady a přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady.

Kapitálové příjmy obcí dosáhly 5,1 mld. Kč, proti pololetí předchozího roku se tak snížily o 1,6 mld. Kč. Ke snížení došlo jak v příjmech z prodeje dlouhodobého majetku tvořících hlavní zdroj kapitálových příjmů, a to o 1,1 mld. Kč, tak i v položkách ostatních kapitálových příjmů o 0,5 mld. Kč.

Vlastní příjmy obcí dosáhly 88,6 mld. Kč, tj. 50,1 % příjmů předpokládaných v rozpočtu. Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech obcí ve výši 72,6 % zůstává přibližně na stejné úrovni jako v předcházejícím srovnatelném období. Zbývající část příjmů obcí tvoří dotace ze státního rozpočtu, dotace ze státních fondů, dotace od krajů, dotace z Národního fondu a převody z vlastních fondů.

Dalším zdrojem příjmů obcí jsou dotace ze státního rozpočtu. V roce 2007 dochází v podobě finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí ke dvěma zásadním změnám, které vyplývají z nově přijatých zákonů v sociální oblasti, které nabyly účinnosti od 1.1.2007. V rámci finančních vztahů k rozpočtům obcí a hl. m. Prahy již nejsou rozpočtovány:

- dotace na domovy důchodců, dotace na ústavy sociální péče a dotace na výkon zřizovatelských funkcí v sociální oblasti převedených z okresních úřadů obcím; v návaznosti na novou právní úpravu (zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách) jsou dotace určené na zajištění výkonu sociálních služeb poskytovány obcím z kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí,
- dávky sociální péče podmíněné sociální potřebností; v souvislosti s přijetím zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi byl systém dávek sociální péče nahrazen novým systémem - dávkami pomoci v hmotné nouzi, které jsou, stejně jako dávky pro zdravotně postižené, uvolňovány obcím z kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí.

Vztah státního rozpočtu k rozpočtům obcí pro rok 2007 je definován finančním vztahem státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích a finančním vztahem k rozpočtu hl. m. Prahy, ostatními dotacemi z kapitoly Všeobecná pokladní správa a dotacemi z ostatních kapitol státního rozpočtu.

Vztah státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích a k rozpočtu hl. m. Prahy pro rok 2007 činí 9,2 mld. Kč, z toho obcím je určeno 8,5 mld. Kč a hl. m. Praze 0,7 mld. Kč. Finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům obcí a hl. m. Prahy obsahují příspěvek na školství (1,5 mld. Kč), dotace na vybraná zdravotnická zařízení (38,0 mil. Kč), příspěvek na výkon státní správy (7,4 mld. Kč) a dotace na výkon zřizovatelských funkcí převedených z okresních úřadů obcím (0,2 mld. Kč).

V rámci finančního vztahu přijaly obce a hl. m. Praha v průběhu pololetí ze státního rozpočtu prostředky v celkové výši 4,6 mld. Kč, tj. 50,2 % rozpočtu. V absolutním vyjádření je tato částka proti srovnatelnému období minulého roku, s ohledem na změny zákonů v sociální oblasti, nižší o 9,3 mld. Kč.

Dalšími dotacemi ze státního rozpočtu jsou dotace investičního a neinvestičního charakteru, které jsou obcím uvolňovány v průběhu roku. Z kapitoly Všeobecná pokladní správa byly obcím a hl. m. Praze k 30. červnu uvolněny transfery v celkové výši 0,8 mld. Kč, z toho největší objem představují dotace na sociálně-právní ochranu dětí (0,5 mld. Kč) a příspěvek na výkon státní správy v oblasti sociálních služeb (0,2 mld. Kč), zbývající část dotací byla určena například na projekty sociální prevence a prevence kriminality, na protiradonová opatření, na volby do Parlamentu a do obecních zastupitelstev, na likvidaci nepoužitých léčiv, na zabránění vzniku, rozvoje a šíření TBC. Pro hl. m. Prahu byly navíc poskytnuty prostředky na zabezpečení provozu ochranných systémů dopravních staveb a na poštovné a poukázecné v rámci systému státní sociální podpory.

Další zdroj příjmů obcí představují transfery poskytované přímo z rozpočtu jednotlivých kapitol státního rozpočtu v souladu se schválenými programy pro rok 2007.

Největší objem transferů ve výši 12,1 mld. Kč přijaly obce z rozpočtu **Ministerstva práce a sociálních věcí**, což představuje oproti srovnatelnému období předchozího roku nárůst o 11,6 mld. Kč. Na tomto zvýšení se podílí především transfery na dávky pomoci v hmotné nouzi, transfery na příspěvek na péči podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a transfery na státní příspěvek zřizovatelům zařízení pro děti vyžadující okamžitou

pomoc, které se realizují nově od roku 2007. Další prostředky byly obcím uvolněny na aktivní politiku zaměstnanosti a financování společných programů EU a ČR zaměřených na zlepšení struktury pracovních míst, snížení nezaměstnanosti apod. Investiční prostředky směřovaly do Programu pořízení a technická obnova majetku ve správě ústavů sociální péče a byly určeny na odstranění předhavarijních a havarijních stavů zařízení sociální péče včetně domovů důchodců v působnosti územních orgánů formou rekonstrukcí a modernizací.

**Přehled o přijatých transferech a půjčkách obcemi a DSO
z rozpočtů jednotlivých kapitol a ze státních fondů k 30.6.2007**

Tabulka č. 6

(v mil. Kč)

Kapitola	Celkem	z toho:		
		Neinvestiční	Investiční	Půjčky
Poslanecká sněmovna Parlamentu	0,3	0,3		
Úřad vlády ČR	11,9	11,9		
Ministerstvo práce a sociálních věcí	12 130,5	12 060,2	70,3	
Ministerstvo vnitra	17,9	12,9	5,0	
Ministerstvo životního prostředí	744,9	3,4	741,5	
Ministerstvo pro místní rozvoj	1 551,0	157,1	1 393,9	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	80,5	0,7	79,8	
Ministerstvo dopravy a spojů	4,3	4,3		
Ministerstvo zemědělství	429,2	83,7	339,7	5,8
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	5 150,3	5 141,3	9,0	
Ministerstvo kultury	92,8	49,8	43,0	
Ministerstvo zdravotnictví	16,9		16,9	
Akademie věd	0,1	0,1		
Národní fond	220,7	2,0	218,7	
Operace státních finančních aktiv	0,7	0,7		
Všeobecná pokladní správa	5 457,8	5 379,9	77,9	
Státní zemědělský intervenční fond	1,4	1,4		
Státní fond životního prostředí	532,2	32,2	467,2	32,8
Státní fond dopravní infrastruktury	238,2	53,3	184,9	
Státní fond rozvoje bydlení	608,8	23,7	579,0	6,1
Státní fond pro podporu a rozvoj č.kinematografie	1,7		1,7	
C e l k e m	27 292,1	23 018,9	4 228,5	44,7

Z rozpočtu kapitoly **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy** přijaly obce finanční prostředky v celkovém objemu 5,2 mld. Kč, kde téměř celou výši transferů pokrývaly neinvestiční výdaje směřující především do oblasti přímých nákladů škol (platy, výdaje na učební pomůcky a školní potřeby, výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků, služby apod.). Investiční transfery přijaté ve výši 9,0 mil. Kč obdrželo město Liberec v souvislosti s přípravou MS v lyžování.

Obce přijaly z kapitoly **Ministerstva pro místní rozvoj** transfery ve výši 1,6 mld. Kč, tj. o 0,4 mld. Kč více oproti stejnému období předchozího roku. Investiční prostředky byly použity především v rámci Společného regionálního operačního programu zaměřeného na podporu regionálního rozvoje a infrastruktury, podporu podnikání ve vybraných regionech, regenerace a revitalizace vybraných měst, podporu rozvoje cestovního ruchu apod. V rámci programů Iniciativy společenství INTERREG IIIA byla podpořena regionální přeshraniční spolupráce (cyklostezky, spolupráce vzdělávacích institucí, zlepšení dopravní infrastruktury apod.). Další prostředky směřovaly na podporu výstavby podporovaných bytů, na podporu regionálního rozvoje, na řešení ochrany majetku obcí před povodní, obnovu obecního majetku postiženého povodní v roce 2006 apod.

Transfery přijaté z **Ministerstva životního prostředí** činily ve sledovaném období 0,7 mld. Kč. Převážnou část investičních prostředků pokrývají programy podporované fondy Evropské unie zaměřené na vodohospodářské projekty a infrastrukturu. Prostředky byly použity zejména na výstavbu, případně rekonstrukce kanalizací a čističek odpadních vod v jednotlivých obcích. Další prostředky určené na revitalizaci říčních systémů směřovaly na ozdravení a rekonstrukci potoků, rybníků, vodních nádrží apod.

Z rozpočtu **Ministerstva zemědělství** byly v průběhu 1. pololetí obcím uvolněny finanční prostředky ve výši 0,4 mld Kč. Převážná část transferů směřovala do oblasti investic na výstavbu a technickou obnovu vodovodů a úpraven vod, čistíren a kanalizací. Neinvestiční přijaté transfery byly určeny pro obce především na hospodaření v lesích a na obnovu lesních porostů.

Obce přijaly z rozpočtu **Ministerstva kultury** transfery zejména na projekty v rámci Programu regenerace městských památkových rezervací a Programu na podporu profesionálních divadel, stálých profesionálních symfonických orchestrů a pěveckých sborů apod. V investiční oblasti se jednalo o opravy a rekonstrukce významných kulturních objektů.

Významný zdroj příjmů některých obcí představují transfery a půjčky ze státních fondů. Obce přijaly k 30. červnu finanční prostředky ve výši 0,5 mld. Kč ze **Státního fondu životního prostředí**. Největší část prostředků směřovala k ochraně vod a ovzduší, především se jednalo o realizaci opatření k ochraně zdrojů pitné vody, rozšíření obecních čistíren odpadních vod, rozšíření kanalizačních systémů, výstavbu veřejných částí přípojek a STL plynovodů. Ze **Státního fondu rozvoje bydlení** byly obcím poskytnuty transfery a půjčky ve výši 0,6 mld. Kč především na výstavbu nájemních bytů v obcích pro nízkopříjmové skupiny

obyvatel a na výstavbu obecních nájemních bytů. Ze **Státního fondu dopravní infrastruktury** získaly obce účelové prostředky ve výši 0,2 mld. Kč na financování dopravní infrastruktury v příslušných oblastech.

V průběhu pololetí získaly obce do svých rozpočtů transfery z **Národního fondu** v objemu 0,2 mld. Kč. Finanční prostředky směřovaly především z Fondu soudržnosti do oblasti životního prostředí na obnovu vodárenství a čističek odpadních vod, dále na obnovu dopravy, na sanaci povodňových postižených oblastí, na ochranu kulturního dědictví, na vzdělávání, na regenerace a revitalizace vybraných měst, podporu rozvoje cestovního ruchu apod.

Celkové výdaje obcí dosáhly ke konci prvního pololetí 108,9 mld. Kč, tj. plnění rozpočtu ve výši 42,6 %. Celkové výdaje obcí se zvýšily proti srovnatelnému období o 2,6 mld. Kč.

Porovnání celkových výdajů obcí a DSO v 1. pololetí 2006 a v 1. pololetí 2007

Tabulka č. 7

(v mil. Kč)

Ukazatel	Skutečnost k 30.6.2006	Rozpočet 2007		Skutečnost k 30.6.2007	% plnění	Index 07/06
		schválený	po změnách			
1	2	3	4	5	6	7
I. Běžné výdaje (po konsolidaci)	79 714,3	171 802,7	172 103,9	83 390,7	48,5	104,6
II. Kapitálové výdaje (po konsolidaci)	26 577,8	81 068,7	83 578,7	25 526,2	30,5	96,0
Výdaje celkem (po konsolidaci)	106 292,1	252 871,4	255 682,6	108 916,9	42,6	102,5
Saldo příjmů a výdajů (po konsolidaci)	8 141,0	-4 724,3	-4 724,3	13 089,3		160,8

Běžné výdaje obcí tvoří tři čtvrtiny celkových výdajů obcí. Ke konci pololetí běžné výdaje dosáhly 83,4 mld. Kč, ve srovnání se stejným obdobím minulého roku byly vyšší o 3,7 mld. Kč.

Největší položkou, která tvoří téměř čtvrtinu běžných výdajů, jsou výdaje nezbytné pro chod obcí a jejich organizací – nákup vody, paliv, energie, služeb a ostatních nákupů. Ve sledovaném období dosáhly 19,5 mld. Kč, tj. o 0,5 mld. Kč více oproti stejnému období minulého roku.

Druhou objemově největší položkou jsou výdaje na neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím, které dosáhly 14,6 mld. Kč, ve srovnání s pololetím minulého roku se snížily o 0,2 mld. Kč.

Další součástí běžných výdajů obcí představují neinvestiční transfery obyvatelstvu, tj. zejména sociální dávky. V průběhu pololetí dosáhly 10,9 mld Kč, což představuje nárůst oproti pololetí minulého roku o 2,6 mld. Kč, tj. o 32 % (nárůst byl způsoben zejména zavedením nové dávky tzv. příspěvku na péči podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a dále dávkami podle zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi). Sociální dávky jsou plně hrazeny ze státního rozpočtu.

Kapitálové výdaje obcí se ve srovnání s pololetím předchozího roku mírně snížily, a to o 1,0 mld. Kč a dosáhly 25,5 mld. Kč. Pokles byl zaznamenán zejména v objemově nejvýznamnější položce investiční nákupy a související výdaje, a to o 1,8 mld. Kč, dále pak v položkách nákup akcií a majetkových podílů o 0,1 mld. Kč a investiční transfery neziskovým a podobným organizací o 0,1 mld. Kč. Naopak investiční transfery podnikatelským subjektům a příspěvkovým organizacím vzrostly zhruba o 1,1 mld. Kč.

4. Příjmy a výdaje Regionálních rad regionů soudržnosti

Regionální rady, které v polovině minulého roku zahájily svou činnost ve všech regionech soudržnosti, představují zcela nové subjekty soustavy územních rozpočtů. Regionální rady plní úkoly řídicích orgánů regionálních operačních programů, jejich prostřednictvím jsou čerpány finanční prostředky poskytované orgány Evropských společenství na regionální rozvoj (zprostředkovatelem toku finančních prostředků z Evropských společenství k regionálním radám je Ministerstvo pro místní rozvoj).

Pro rok 2007 jsou celkové příjmy regionálních rad předpokládány ve výši **2,9 mld. Kč** a výdaje rovněž v této výši. Činnost regionálních rad je financována dotacemi rozpočtů krajů, které jsou určeny zejména na financování vlastního provozu rad (rozpočet ve výši 0,3 mld. Kč), další zdroj představují dotace ze státního rozpočtu, které zahrnují jak prostředky fondů EU, tak vlastní zdroje státního rozpočtu a jsou určeny na financování regionálních operačních programů. Pro rok 2007 je na tento účel rozpočtován v kapitole Ministerstva pro místní rozvoj objem dotací ve výši 2,6 mld. Kč.

V první polovině roku dosáhly příjmy regionálních rad 0,9 mld. Kč, to představuje necelou třetinu výše předpokládané rozpočtem (29,7 %). Příjmy od krajů činily 0,1 mld. Kč, příjmy ze státního rozpočtu (z kapitoly Ministerstva pro místní rozvoj) tvořily 0,8 mld. Kč.

Přehled o přijatých transferech z Ministerstva pro místní rozvoj regionálními radami regionů soudržnosti (RRRS) k 30. 6. 2007

Tabulka č. 8

v mil. Kč

	Celkem	z toho:	
		Neinvestiční	Investiční
RRRS Střední Čechy	94,0	47,0	47,0
RRRS Jihozápad ^{*/}	52,1		52,1
RRRS Severozápad	125,4	62,7	62,7
RRRS Severovýchod	110,4	55,2	55,2
RRRS Jihovýchod	118,4	35,9	82,5
RRRS Střední Morava	110,4	55,2	55,2
RRRS Moravskoslezsko	120,4	60,2	60,2
C e l k e m	731,1	316,2	414,9

^{*/} v údajích za RRRS Jihozápad jsou zahrnuta data pouze za období leden – květen 2007, výsledky za celé pololetí nemohly být z důvodu technických problémů vzniklých v příslušném útvaru RRRS Jihozápad zpracovány. Celkové výsledky hospodaření regionálních rad za 1. pololetí 2007 však nejsou touto skutečností zásadněji ovlivněny. Podle dodatečných informací RRRS Jihozápad byly této regionální radě v červnu poskytnuty neinvestiční dotace od MMR a od Plzeňského a Jihočeského kraje v souhrnné výši 59,6 mil. Kč.

Celkové výdaje regionálních rad dosáhly pouze 0,1 mld. Kč a soustředily se především do skupiny běžných výdajů, tj. na financování vlastního provozu regionálních rad (platy a ostatní platby za provedenou práci, nákup vody, paliv, energie služeb a ostatní nákupy). Regionální rady tak hospodařily s přebytkem 0,8 mld. Kč. Čerpání prostředků na regionální rozvoj je bezprostředně navázáno na postup schvalování programových dokumentů (jednotlivých regionálních operačních programů) a na jejich základě připravených projektů, které budou posuzovány a schvalovány regionálními radami. Zvýšené čerpání prostředků na regionální rozvoj lze proto předpokládat až ve druhé polovině roku.

5. Zadluženost

Ke konci pololetí vykázaly **obce celkový dluh ve výši 82,6 mld. Kč**, proti srovnatelnému období minulého roku se zvýšil o 1,7 mld. Kč, tj. o 2,1 %.

Souhrnné údaje o zadluženosti obcí ČR

Tabulka č. 9

(v mld. Kč)

Ukazatel	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	k 30.6. 2007
Úvěry	2,5	4,9	8,7	11,6	13,5	18,0	17,6	18,4	22,6	27,3	35,2	38,5	43,7	47,1	46,5
komunální obligace		7,6	8,5	11,9	13,2	11,9	10,9	10,1	13,3	15,9	21,7	23,9	23,5	22,9	25,6
přijaté finanční výpomoci a ostatní dluhy	0,9	1,8	3,1	4,8	7,7	9,1	11,5	12,5	12,4	12,6	13,5	12,4	11,8	10,9	10,5
Celkem	3,4	14,3	20,3	28,3	34,4	39,0	40,0	41,0	48,3	55,8	70,4	74,8	79,0	80,9	82,6

V celkovém objemu zadluženosti obcí jsou zahrnuty bankovní úvěry od peněžních ústavů, výnosy emitovaných komunálních dluhopisů a návratné finanční výpomoci a půjčky ze státního rozpočtu a ze státních fondů (Státní fond životního prostředí, Státní fond rozvoje bydlení).

Z předložených výkazů vyplývá, že obce v průběhu pololetí přijaly půjčky v souhrnné výši 4,4 mld. Kč (tj. o 0,3 mld. Kč více než ve stejném období minulého roku) a současně uhradily splátky ve výši 5,3 mld. Kč (tj. o 1,1 mld. Kč více než ke konci předcházejícího srovnatelného období). Saldo půjček ve sledovaném období činilo 0,9 mld Kč, tzn., že ve finančním hospodaření obcí převažovalo splácení půjček nad jejich čerpáním.

Ve struktuře dluhu obcí mají dlouhodobě největší váhu úvěry, jejich podíl v pololetí 2007 dosáhl 56,3%, podíl komunálních obligací činil 31,0 % a zbývající část dluhu obcí tvořily přijaté finanční výpomoci a ostatní dluhy. Úvěry, které obce přijaly od peněžních ústavů, byly obdobně jako v minulých letech směřovány především na akce související s ochranou životního prostředí a na rozvoj infrastruktury.

Údaje o zadluženosti obcí ČR bez statutárních měst

Tabulka č. 10

(v mld. Kč)

Ukazatel	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	k 30.6. 2007
Úvěry	3,8	6,3	9,9	12,7	14,4	12,9	13,4	14,3	16,5	18,4	19,8	22,0	25,7	25,3
komunální obligace	0,3	0,9	1,6	1,6	1,4	0,9	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
přijaté finanční výpomoci a ostatní dluhy	1,4	2,7	4,2	6,5	7,6	9,8	10,2	9,8	9,7	9,6	9,1	8,6	7,8	7,4
Celkem	5,5	9,9	15,7	20,8	23,4	23,6	24,1	24,1	26,2	28,0	28,9	30,6	33,5	32,7

Hlavní město Praha, města Plzeň, Brno a Ostrava (dále jen statutární města) vykázala zadluženost ke konci 1. pololetí ve výši 49,9 mld. Kč, ve srovnání s pololetím předchozího roku jde o mírné snížení zadluženosti o 0,5 mld. Kč.

Údaje o zadluženosti statutárních měst

Tabulka č. 11

(v mld. Kč)

Ukazatel	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	k 30.6. 2007
úvěry	1,1	2,4	1,7	0,8	3,6	4,7	5,0	8,3	10,8	16,8	18,7	21,7	21,4	21,2
komunální obligace	7,3	7,6	10,3	11,6	10,5	10,0	9,6	13,3	15,9	21,7	23,9	23,5	22,9	25,6
přijaté finanční výpomoci a ostatní dluhy	0,4	0,4	0,6	1,2	1,5	1,7	2,3	2,6	2,9	3,9	3,3	3,2	3,1	3,1
Celkem	8,8	10,4	12,6	13,6	15,6	16,4	16,9	24,2	29,6	42,4	45,9	48,4	47,4	49,9

Kraje vykázaly ve sledovaném období zadluženost ve výši **8,6 mld. Kč**, z toho úvěry činily 7,8 mld. Kč a návratné finanční výpomoci 0,8 mld. Kč. Ve srovnání se stejným obdobím minulého roku se zadluženost krajů více než zdvojnásobila (v pololetí 2006 činila 4,0 mld Kč). Některé kraje pokračují v čerpání úvěrů poskytnutých Evropskou investiční bankou. Těmito úvěry kraje financují zejména akce spojené s budováním regionální infrastruktury, modernizace a opravy silnic a dálnic. Čerpání finančních prostředků je většinou rozloženo do několika tranší se splatností v rozmezí od 10 do 25 let.

Dobrovolné svazky obcí vykázaly ke konci sledovaného období zadluženost ve výši **2,3 mld. Kč**, tj. o 0,4 mld. Kč více nežli v pololetí minulého roku. Získané prostředky jsou využívány především na rozvoj komunální infrastruktury – plynofikace, kanalizace, vodovody, čističky odpadních vod.

V souladu s usnesením vlády č. 346/2004 o regulaci zadluženosti obcí a krajů pomocí ukazatele dluhové služby Ministerstvo financí průběžně sleduje vývoj tohoto ukazatele. Z údajů, které jsou obce a kraje povinny předkládat pro vypracování návrhu státního rozpočtu a státního závěrečného účtu, Ministerstvo financí zajišťuje propočty ukazatele dluhové služby.